

Tema Laborator Statistică

SIMULARE V.A.Metoda respingerii pentru simularea v.a.I. Cazul v.a. continue

Fie X și Y două v.a. continue cu densitățile de probabilitate f și respectiv g . Presupunem cunoscută o metodă de simulare pentru Y . Atunci:

Căutăm o constantă $c > 0$ a.î. $\frac{f(y)}{g(y)} \leq c, \forall y$.

ALGORITHM

- ①. Generez Y
- ②. Generez U
- ③. Dacă $U \leq \frac{f(Y)}{c \cdot g(Y)}$ atunci $X = Y$
altfel mergi la ①.

Construiți un algoritm pentru simularea v.a. X în următoarele cazuri:

$$26) f(x) = \frac{1}{2} x^2 \cdot e^{-x}, x > 0$$

$$\text{SOL: } X \sim f, f(x) = \begin{cases} \frac{1}{2} x^2 e^{-x}, & x > 0 \\ 0, & \text{în rest} \end{cases}$$

Utilându-mă la suportul lui f , mă gândesc că suportul densității de probabilitate pt. Y trebuie să fie $(0; \infty)$, ceea ce mă duce cu gândul la

repartiția exponențială.

Aleg $Y \sim \text{Exp}(\frac{1}{2})$, $g(x) = \begin{cases} \frac{1}{2} e^{-\frac{x}{2}} & , x > 0 \\ 0 & , \text{în rest} \end{cases}$

PRECIZARE: Am ajuns la alegerea de mai sus după mai multe încercări pe foaie.

Cost constanta c :

Constante c :

- Calculez $\frac{f(x)}{g(x)} = h(x) = \frac{\frac{1}{2} e^{-x} x^2}{\frac{1}{2} e^{-\frac{x}{2}}} = e^{-x + \frac{x}{2}} x = e^{-\frac{x}{2}} x$

$$h: (0; \infty) \rightarrow \mathbb{R}, h(x) = e^{-\frac{x}{2}} x^2 \xrightarrow{x \rightarrow \infty} 0$$

- Pentru a determina c verificăm dacă $h(x)$ are punct de maxim.

$$h'(x) = -\frac{1}{2} e^{-\frac{x}{2}} x^2 + 2x e^{-\frac{x}{2}} = e^{-\frac{x}{2}} x \left(-\frac{1}{2}x + 2\right)$$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow e^{-\frac{x}{2}} x (-\frac{1}{2}x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \notin (0, \infty) \\ \boxed{x = 4} \in (0, \infty) \end{cases}$$

For tabelul de variatie pt. R

$$h(4) = e^{-2} \cdot 4^2 = 16e^{-2}$$

$$h'(2) = e^{-1} \cdot 2 \cdot (-1+2) = 2e^{-1} > 0$$

$$h'(6) = e^{-3} \cdot 6(-3+2) = -6e^{-3} < 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} h(x) = \lim_{x \rightarrow 0} e^{-\frac{x}{2}} x^2 = e^0 \cdot 0 = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} e^{-\frac{x}{2}} x^2 = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{e^{\frac{x}{2}}} \stackrel{\frac{\infty}{\infty}}{=} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{\frac{1}{2} e^{\frac{x}{2}}} \stackrel{\frac{\infty}{\infty}}{=}$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} e^{\frac{x}{2}}} = 0$$

Din tabelul de variație avem că punctul $(4; 16e^{-2})$ este punct de maxim global pt. $h \Rightarrow h(x) \leq 16e^{-2}, \forall x \in (0, \infty)$

Deci, aleg $c = 16e^{-2}$.

Mai rămâne să calculăm $\frac{f(x)}{c \cdot g(x)} = \frac{1}{c} \cdot h(x) =$

$$= \frac{1}{16e^{-2}} \cdot e^{-\frac{x}{2}} x^2 = \frac{1}{16} \cdot e^{2-\frac{x}{2}} x^2$$

$Y \sim \text{Exp}(\frac{1}{2})$ (alg.)

- 1) Generează $U \sim \text{Unif}(0,1)$
- 2) $Y = -2 \cdot \log(U)$

Algoritm:

PAS1: Generează $Y \sim \text{Exp}(\frac{1}{2})$

PAS2: Generează $U_1 \sim \text{Unif}(0,1)$

PAS3: Dacă $U_1 \leq \frac{1}{16} \cdot e^{2-\frac{Y}{2}} \cdot Y^2$ atunci: $X=Y$, STOP
altfel: revin la PAS1

Algoritm (simplificat)

PAS1: Generează U_1 și $U_2 (\sim \text{Unif}(0,1))$

variabila uniformă din alg. generată

PAS2: Dacă $U_2 \leq \frac{1}{16} \cdot e^{2 + \frac{2 \log U_1}{2}} = \frac{1}{16} \cdot e^{2 + \log U_1} = \frac{1}{16} \cdot e^2 \cdot U_1$

atunci: $X = -2 \log U_1$, STOP
altfel: revin la PAS1

$$27) f(x) = \frac{10}{336} \cdot x(1-x)^5, \quad 0.8 < x < 1$$

SOL: $X \sim f, f(x) = \frac{10^6}{336} \cdot x(1-x)^3, x \in (0.8; 1)$

Utilându-mă la suportul lui f , mă gândesc că suportul densității de probabilitate pt. Y trebuie să fie $(0.8; 1)$, ceea ce mă duce cu gândul la repartiția uniformă pe intervalul $(0.8; 1)$

Aleg $Y \sim \text{Unif}(0.8; 1), g(x) = \frac{1}{1-0.8} = \frac{1}{0.2} = 5, x \in (0.8; 1)$

Caut constanta c :

- Calculez $\frac{f(x)}{g(x)} \stackrel{\text{not.}}{=} h(x) = \frac{10 \cdot 10^5}{336} \cdot x(1-x)^3 \cdot \frac{1}{5} =$
 $= \frac{10^5}{168} x(1-x)^3$

$$h: (0.8, 1) \rightarrow \mathbb{R}, h(x) = \frac{10^5}{168} x(1-x)^3$$

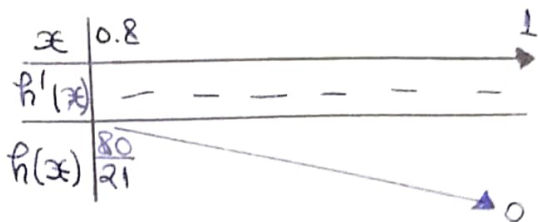
- Pentru a determina c verific dacă $h(x)$ are punct de maxim

$$h'(x) = \frac{10^5}{168} [(1-x)^3 + x \cdot 3 \cdot (-1) \cdot (1-x)^2] =$$

$$= \frac{10^5}{168} \cdot (1-x)^2 (1-x-3x) = \frac{10^5}{168} \cdot (1-x)^2 (1-4x)$$

$$h'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{10^5}{168} (1-x)^2 (1-4x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 1-x=0 \Rightarrow \\ \Rightarrow x=1 \notin (0.8; 1) \\ 1-4x=0 \Rightarrow \\ \Rightarrow x=\frac{1}{4} \notin (0.8; 1) \end{cases}$$

Deci, cum $h'(x) \neq 0, \forall x \in (0.8, 1) \Rightarrow$ nu avem pct. de maxim pt h , însă putem face tabelul de variație să vedem ce limite are.

$$0.8 < x < 1 / .4 \Rightarrow 3.2 < 4x < 4 \Rightarrow -4 < -4x < -3.2$$

$$-3 < 1 - 4x < -2.2 \leq$$

$$h'(x) = \frac{10^5}{168} \underbrace{(1-x)^2}_{>0} \underbrace{(1-4x)}_{<0} \Rightarrow h'(x) < 0, \forall x \in (0.8; 1)$$

$$\lim_{x \rightarrow 0.8} h(x) = \lim_{x \rightarrow 0.8} \frac{10^5}{168} \cdot (x) \cdot (1-x)^3 = \frac{10^5}{168} \cdot (0.8) \cdot (1-0.8)^3 =$$

$$= \frac{10^5}{168} \cdot \frac{8}{10} \cdot \frac{2^3}{10^3} = \frac{10 \cdot 2^3}{21} = \frac{80}{21}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} h(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{10^5}{168} \cdot x \cdot (1-x)^3 = \frac{10^5}{168} \cdot 1 \cdot 0^3 = 0$$

Din tabelul de variație, observăm că $h(x) < \frac{80}{21}, \forall x \in (0.8; 1)$.

Deci, alegem $c = \frac{80}{21}$.

Mai rămâne să calculăm $\frac{f(x)}{c \cdot g(x)} = \frac{1}{c} \cdot h'(x) =$

$$= \frac{21}{80} \cdot \frac{10^5}{168} \cdot x \cdot (1-x)^3 = \frac{250}{1000} \cdot \frac{10^5}{8} \cdot x \cdot (1-x)^3 =$$

$$= \frac{250 \cdot 5}{4} x (1-x)^3 = \frac{725}{4} x (1-x)^3$$

Algoritm:

PAS 1: Generează $Y \sim \text{Unif}(0.8; 1)$

PAS 2: Generează $U \sim \text{Unif}(0; 1)$

PAS 3: Dacă $U \leq \frac{725}{4} Y (1-Y)^3$ } atunci $X = Y$, STOP
altfel PAS 1

33) $f(x) = 2\alpha \cdot e^{-\alpha x} (1 - e^{-\alpha x})$, $x > 0$, $\alpha > 0$ fixat

SOL: $X \sim f$, $f(x) = \begin{cases} 2\alpha e^{-\alpha x} (1 - e^{-\alpha x}) & , x > 0 \\ 0 & , \text{altfel} \end{cases}$

Utilându-mă la suportul lui f , mă gândesc că suportul densității de probabilitate pt. Y trebuie să fie $(0; \infty)$, ceea ce mă duce cu gândul la repartiția exponențială.

Aleg $Y \sim \text{Exp}(\alpha)$, $g(x) = \begin{cases} \alpha e^{-\alpha x} & , x > 0 \\ 0 & , \text{altfel} \end{cases}$

Caut constanta c :

• Calculez $\frac{f(x)}{g(x)} \stackrel{\text{not.}}{=} h(x) = \frac{2\alpha e^{-\alpha x} (1 - e^{-\alpha x})}{\alpha e^{-\alpha x}} = \underbrace{2(1 - e^{-\alpha x})}_{\substack{x \rightarrow \infty \\ \downarrow \\ 2}}$

$h: (0; \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = 2(1 - e^{-\alpha x})$

• Pentru a determina c verific dacă $h(x)$ are punct de maxim

$h'(x) = -2e^{-\alpha x} \cdot (\alpha x)' = 2\alpha e^{-\alpha x}$

$h'(x) = 0 \Leftrightarrow 2\alpha e^{-\alpha x} = 0 \Rightarrow \text{imposibil pt. } \forall x \in (0; \infty) \quad (\alpha > 0)$

Deci, cum $h'(x) \neq 0$, $\forall x \in (0; \infty) \Rightarrow$ nu avem puncte de maxim pentru h , însă putem face tabelul de variație să vedem ce limite are.

x	0	$\rightarrow \infty$									
$h'(x)$		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
$h(x)$		$\nearrow 2$									

$h'(x) = 2\alpha e^{-\alpha x} = \frac{2\alpha}{e^{\alpha x}} \geq 0$, $\forall x \in (0; \infty)$

$\lim_{x \rightarrow 0} h(x) = \lim_{x \rightarrow 0} 2(1 - e^{-\alpha x}) = 2(1 - 1) = 0$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} h(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} 2(1 - e^{-\alpha x}) = \lim_{x \rightarrow \infty} 2\left(1 - \frac{1}{e^{\alpha x}}\right) = 2$$

↓
0

Din tabelul de variație, observ că $h(x) < 2, x \in (0, \infty)$

Deci, aleg $c = 2$.

Mai rămâne să calculez $\frac{f(x)}{c g(x)} = \frac{1}{c} \cdot h(x) = \frac{2(1 - e^{-\alpha x})}{2}$

$$= 1 - e^{-\alpha x}$$

Algoritm:

PAS1: Generează $Y \sim \text{Exp}(\alpha)$

1) Generează $U \sim \text{Unif}(0, 1)$
2) $Y = -\frac{1}{\alpha} \log U$

PAS2: Generează $U_1 \sim \text{Unif}(0, 1)$

PAS3: Dacă $U_1 \leq 1 - e^{-\alpha Y}$ atunci: $X = Y$, STOP
altfel: revin la PAS1

Algoritm simplificat:

PAS1: Generează $U_1, U_2 \sim \text{Unif}(0, 1)$

PAS2: Dacă $U_2 \leq 1 - e^{-\alpha \cdot (-\frac{1}{\alpha} \log U_1)}$ atunci: $X = Y$, STOP
altfel: revin la PAS1

$1 - e^{\log U_1} = 1 - U_1$

23) $f(x) = \frac{e^x}{e-1}, 0 \leq x \leq 1$

SOL: $X \sim f, f(x) = \begin{cases} \frac{e^x}{e-1}, & 0 \leq x \leq 1 \\ 0, & \text{altfel} \end{cases}$

Utilându-mă la suportul lui f , mă gândesc că suportul densității de probabilitate pt. Y trebuie să fie $(0, 1)$, ceea ce mă duce cu gândul la

repartiția uniformă pe $(0,1)$.

Aleg $\gamma \sim \text{Unif}(0,1)$, $g(x) = 1$, $x \in (0,1)$

Caut constanta c :

• Calculez $\frac{f(x)}{g(x)} \stackrel{\text{not.}}{=} h(x) = \frac{\frac{e^x}{e-1}}{1} = \frac{e^x}{e-1}$

$$h: (0,1) \rightarrow \mathbb{R}, h(x) = \frac{e^x}{e-1}$$

- Pentru a determina c verific dacă $h(x)$ are punct de maxim

$$h'(x) = \frac{1}{e-1} \cdot e^x$$

$$h'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{1}{e-1} \cdot e^x = 0 \Rightarrow \text{nu avem pt. critice}$$

x	0	1
$h'(x)$	+	+
$h(x)$	$\frac{1}{e-1}$	$\frac{e}{e-1}$

$$h'(x) > 0, \forall x \in (0,1)$$

$$\lim_{x \searrow 0} h(x) = \lim_{x \searrow 0} \frac{e^x}{e-1} = \frac{e^0}{e-1} = \frac{1}{e-1}$$

$$\lim_{x \nearrow 1} h(x) = \lim_{x \nearrow 1} \frac{e^x}{e-1} = \frac{e}{e-1}$$

din tabelul de variație, observăm că $h(x) < \frac{e}{e-1}$,
 $\forall x \in (0,1)$.

Deci, aleg $c = \frac{e}{e-1}$

Mai rămâne de calculat $\frac{f(x)}{c \cdot g(x)} = \frac{1}{c} \cdot h(x) =$
 $= \frac{e-1}{e} \cdot \frac{e^x}{e-1} = e^{x-1}$

Algorithm:

PAS1: Generează $U_1, U_2 \sim \text{Unif}(0,1)$

PAS2: Dacă $U_2 \leq e^{U_1-1}$ atunci $X = Y$; STOP
altfel revin la PAS1